

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

Directoraat-generaal Klimaat
en Energie
Directie Klimaat

Auteur

TER BESLISSING

Datum

28 november 2024

Kenmerk

DGKE-K / 95747135

Bijlage(n)

7

nota

Kamerbrieven voorhang wijziging Besluit F-gassen
en OAS

Parafenroute

Aanleiding

Op 6 december heeft de ministerraad ingestemd met uw voorstel voor deze wijziging van het Besluit gefluoreerde broeikasgassen en ozonlaagafbrekende stoffen, ter uitvoering van twee herziene Europese verordeningen. Het ontwerpbesluit kan nu i.h.k.v. een voorhangprocedure aan de Tweede Kamer en Eerste Kamer worden aangeboden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van het ontwerpbesluit aan beide Kamers en daartoe te ondertekenen:

- Voorhangbrief Tweede Kamer
- Voorhangbrief Eerste Kamer

Kernpunten

- Het ontwerpbesluit wordt op grond van artikel 21 lid 6 Wet milieubeheer gelijktijdig gepubliceerd in de Staatscourant, waarmee eenieder de gelegenheid wordt geboden opmerking over het ontwerpbesluit te maken.
- Er is sprake van één op één uitvoering van de Europese verordeningen inzake gefluoreerde broeikasgassen en inzake de ozonlaag afbrekende stoffen.
- Binnen de beleidsruimte die de verordeningen ter invulling aan de lidstaten laten, zijn enkele keuzes gemaakt die in deze nota worden benoemd.

Toelichting

Aanleidingen voor de wijziging

- Gefluoreerde broeikasgassen (F-gassen) en Ozonlaagafbrekende stoffen (OAS) zijn chemische stoffen die vooral worden gebruikt als koudemiddel en isolatiegas in onder andere warmtepompen, airco's, koelapparatuur en

bouwschuimen. Veel van deze gassen hebben een hoog tot zeer hoog klimaatopwarmend effect.

- OAS zijn onder het mondiale Montreal Protocol al vrijwel verboden in de EU, de OAS-verordening richt zich op regulering van uitzonderingen en oude toepassingen.
- De F-gassenverordening richt zich op regulering en vermindering van de hoeveelheid F-gassen op de markt en op het tegengaan van lekkages.
- Beide verordeningen zijn in maart 2024 herzien en daarbij aangescherpt. Zo daalt van de grootste categorie gassen de hoeveelheid die op de markt mag worden gebracht sneller en is vanaf 2050 nul, zijn meer toepassingen verboden en moeten lidstaten hun kwalificatiestelsel voor installateurs uitbreiden.

Hoofddlijnen van de wijziging

- De verordeningen werken rechtstreeks, maar om de verboden en verplichtingen voor maatschappelijke actoren handhaafbaar te maken voor de nationale toezichthouders, worden ze aangewezen.
- Voor meer toepassingen moeten installateurs en monteurs een kwalificatie hebben. Daartoe worden de grondslagen van het nationale kwalificatiesysteem aangepast. De details worden verwerkt in lagere regelgeving.
- De kwalificatie is niet langer oneindig geldig. Voor certificaten is gekozen voor hercertificering in plaats van opfriscursus, als meest lastenluwe optie.
- De certificeringsplicht geldt ook voor bepaalde toepassingen van alternatieve gassen, de zogeheten natuurlijke koudemiddelen (zoals CO₂, ammoniak en propaan), vanwege veiligheidsrisico's. Om overstaplasten te beperken, is gekozen om bestaande marktgebaseerde certificeringssystemen voorlopig te accepteren als gelijkwaardig.
- Om de toezichtsmogelijkheden te verbeteren, is een verplichting opgenomen om gegevens aan te leveren aan een nog op te zetten nationale databank. Exploitanten moeten deze gegevens over de in hun apparatuur gebruikte gassen en over het onderhoud reeds bijhouden. Dit gebeurt vaak al digitaal, zodat de lasten voor bedrijven zeer gering of positief zullen zijn. Digitalisering biedt hen namelijk beter inzicht en kan dus onderhoudskosten voorkomen. Ook kan de databank helpen bij de verplichting om als lidstaat meer inzicht te krijgen in emissies.
- Om de handhavingsmogelijkheden te verbeteren, is een bepaling opgenomen waarmee eigenaren ook verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor een overtreding als zij een full-service-contract hebben afgesloten met een installateur. Zo kan de toezichthouder de eigenaar aanspreken als die de adviezen van de installateur niet opvolgt en bijvoorbeeld vervanging van een lekkend apparaat steeds uitstelt.

Toetsing

- Het Adviescollege Toetsing Regeldruk heeft geadviseerd installateurs de keuze te laten welke vorm van kwalificatie zij kiezen, als de verordeningen niet certificering verplicht stellen. Dit advies is gevolgd voor de werkzaamheden met nieuwe kwalificatieverplichtingen en is aanleiding geweest om voor enkele werkzaamheden de bestaande nationale certificeringsplicht te laten vervallen.

- De Inspectie Leefomgeving & Transport heeft getoetst op handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid en fraudebestendigheid. Eén advies is verwerkt in het wijzigingsbesluit, de andere adviezen worden op andere manieren opgepakt.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De namen en contactgegevens van ambtenaren, in deze beslisnota en in de bijlagen ILT HUF toets-brief en ILT HUF toets-bijlage.

De bovenstaande informatie wordt niet openbaar op grond van bescherming van de persoonlijke levenssfeer.